

Nr 239.

Av herr Lundgren, om viss ändring i sammanräkningsförfarandet vid allmänna val i syfte att skydda valhemligheten.

Alla äro i princip ense om att alla åtgärder som äro möjliga och rimliga måste vidtagas för att skydda valhemligheten. Den enskilde valmannen måste ha säkerhet för att han fritt kan avge sin röst, utan risk för att han på grund av sitt votum blir utsatt för påtryckningar eller övertalanden av olika slag. Gällande bestämmelser söka också att i möjligaste mån tillgodose denna fordran.

I vissa fall kan dock valhemligheten riskeras därigenom att valdistrikten äro alltför små. Sålunda finnes inom Västerbottens län ett icke obetydligt antal valdistrikt, där antalet röstande är under 100, och det finns även flera valdistrikt där de röstande äro mindre än 50. I ett valdistrikt var sålunda antalet röstberättigade vid andrakammarvalet 1948 30 och antalet röstande 28, varav 1 röstade på ett parti och 27 på ett annat parti.

Uppdelningen i många valdistrikt är emellertid nödvändig för att befolkningen med minsta möjliga besvär skall kunna utöva sin rösträtt. På den punkten kan alltså icke någon ändring vidtagas. Om man skall bibehålla den preliminära sammanräkningen — detta torde vara nödvändigt med hänsyn till allmänhetens berättigade intresse att i huvudsak få veta valets utgång — synes det icke finnas någon annan möjlighet att undanröja den risk för valhemligheten, som jag här påtalat, än att sammanräkningen för valdistrikten sker gemensamt för ett större antal distrikt. Med de nutida kommunikationerna torde det icke erbjuda alltför stora svårigheter att ordna en sådan sammanräkning utan att slutresultatet av valet behöver föreligga senare än eljest skulle vara fallet. Att märka är, att på valaftonen resultatet från sammanräkningen i de små valdistrikten naturligtvis föreligga först.

På grund av det sålunda anförda får jag hemställa,

att riksdagen måtte besluta sådana ändringar i gällande bestämmelser, att sammanräkningen av resultatet vid mycket små valdistrikt sker för större enheter samt att konstitutionsutskottet måtte utarbeta de förslag till lagändringar som eventuellt erfordras.

Stockholm den 26 januari 1951.

P. G. Lundgren.